

jerne have udøvet en, som jeg før sagde, udmærket og gavnlig Virksomhed i en Række af Aar. Naar man vil gjøre det første Forsøg paa Lovgivningens Omraade med Hensyn til Sparekasser, er det efter min Mening urigtigt paa een gang at give over 300 Sparekasser Spændetøje paa. Man maa hellere begynde lidt mere varsomt, og dersom det saa senere skulde vise sig at være nødvendigt, kan man jo stramme Baandene, hvad der jo altid vil staa i vor Magt. Skjøndt man vil give en Lov paa dette Omraade, har man dog hidtil maattet erkjende, at det ikke har været nogen Nødvendighed i den Retning for de Sparekassers Bedkommende, hvis Bestyrelse vælges af Indlaanerne, eller hvad man kalder dem, Garanter eller Interessenter osv., men man har anset det nødvendigt af Hensyn til andre Sparekasser, hvor der har været Svindlerier, eller som have været i Tilbagegang eller under Insolvens. Seg siger: lader os benytte Leiligheden, da vi have Grund dertil, og forlange en Kontrol, forlange, at alle Sparekasserne skulle frem med Papirerne, men lader os ikke gaa til at genere de Sparekasser, der hidtil have udfoldet en gavnlig Virksomhed, og undbrage dem deres naturlige Øjesteret, deres Bælgereas Kontrol, dem, der sætte Pengene ind i Sparekassen. Den høitærede Minister bemærkede før, at han stod paa Sparernes Standpunkt. Seg skulde dog tillade mig at mene, at den i høieste Grad stod paa Sparernes Standpunkt, der vilde unde dem de Rettigheder, der tilkomme dem, og den Ret tilkommer dem at kunne vælge deres Bestyrelse. Der tilkommer dem den Ret at lade dem bestyre Pengene, der have gjort det fornuftigt og godt i en Række af Aar. Den Ret skulle vi nødig betage dem, og det er derfor, jeg skal tillade mig at anbefale dette lille bestedne Forslag under Nr. 5.

Alberti: Efter den ærede Ministers fordomsfri Tilslutning til Lovudkastet, er jo egentlig al Tale om Forslaget overflødig; thi med Ministerens Optagelse af Udvalgets Forslag anser jeg denne Sags Skjæbne for afgjort i Rigsdagen. For mit Vedkommende er jeg selvfølgelig særdeles tilfreds dermed, idet jeg nemlig allerede ved Sagens 1ste Behandling har sluttet mig til det Resultat af, hvad der staaar i Lovforslaget. Det er jo klart, at denne Sags Betydning ikke blot ligger i, hvad der bliver strevet i Loven, men i, hvorledes Sparekassenspektøren og Indenrigsministeren gennemføre Lovens Lønte og Hensigt, og naar nu den ærede Minister saa kjendelig har fattet, hvad Udvalget tilsigter, ere vi naturligvis overbeviste om, at det Altsammen varslar ganske heldigt. Allerede fra Konferencen i Udvalget med den ærede Minister var dette mig klart. Jeg var derfor ogsaa strax rede til at opgive et Forlangende, som jeg havde stillet, og som egentlig var en Konsekvens af Sparekassekommissionen, nemlig

at Loven skulde indeholde det Skema, hvorefter Regnskabet skulde aflægges, thi jeg gik ud fra, at det vilde være af Bigtighed at faae bestemte, gode og brugbare Oplysninger fra alle Sparekasser. Men da den ærede Minister ønskede at affatte dette Skema, har jeg af Hensyn til den imødekommende Naade, hvorpaa han har stillet sig til Forslagene fra Udvalget, strax opgivet mit Forlangende i saa Henseende. Seg holder mig ogsaa forvisset om, at de Endringsforslag, som den ærede Minister idag har antydet som ønskelige, til Gjemmel en fælles Afslutningsdag for alle Regnskaber, og en stærkere Affattelse af Begyndelsen af § 8, ville finde Understøttelse i Udvalget inden Sagens 3die Behandling. — Naar jeg nu vil tillade mig nogle Bemærkninger, beror det paa de Opdagelser, jeg har gjort som Medlem af Udvalget, og dernæst paa de Betragtninger, min Stilling som Sparekasseseformand i en Række af Aar har opfordret mig til at gjøre angaaende Konkurrencen mellem Banker og Sparekasser. Det sidste Spørgsmaal ligger jo for her under Debatten som et Principspørgsmaal. Seg tror, at en Oplysning af de forskellige Anstuelser om dette Spørgsmaal har sin Betydning i Almindelighed ligeoverfor de pefuniære Forholds Udvikling her i Landet. De Opdagelser, jeg har gjort under mit Arbejde i Udvalget, gaa ud paa, at denne Lov er særdeles nødvendig for Sparekassernes Vedkommende. Den ærede Minister har forneret Udvalget med hele Bunken af Sparekasseregnskaber. Mit Efterhyn af en Del af disse har bragt den Overbevisning klarere til Sikkerhed hos mig, at Regnskabsøvefænet i mange Sparekasser er aldeles usforvarligt slet, og at en Kontrol og Veiledning fra Ministeriets Side ville være til yderste Gavn og Oplysning for Indskyderne i de paagjældende Sparekasser. Sparekassekommissionen har taget henhoud en Snes Regnskaber fra den store Bunke og lagt dem tilside som Exempler paa, hvor usforvarlig slette Sparekasser kunde være. Seg vil naturligvis ikke nævne disse Exempler, men hele Arkivet i den Henseende ligger jo hos Udvalget til Efterhyn for Rigsdagens Medlemmer; men jeg tror, at den almindelige Bemærkning ikke bør savnes, at den ærede Minister har sat os istand til at skjønne over det daarlige Standpunkt, som mange Sparekasser staa paa, uden at Nogen aner det, thi deri ligger nemlig den Gavn, vi skulle have af Lovforslaget, at Daarligheden kommer for en Dag gennem Regnskaberne. Naar man igjennem disse Regnskaber se gamle Sparekasser tilpakkede med Aktier af alle mulige Slags, med udestaaende Fordringer, og med Aktiver som inddæmmede Sparealer indbundne dels fra Havet, dels fra Søer inde i Landet, naar man ser dette, saa bliver man virkelig overrasket, men paa samme Tid mismodig, thi et Fald af en enkelt Sparekasse virker nedslaaende og dæmpende paa de andre Sparekasser, selv om de maatte være nok saa so-